

A photograph of a field of white flowers, likely lupines, with several people standing in the background. The scene is outdoors with trees and a clear sky. A semi-transparent white box is overlaid on the top half of the image, containing the title and date.

Kom godt fra start som ny økolog

02-10-2017

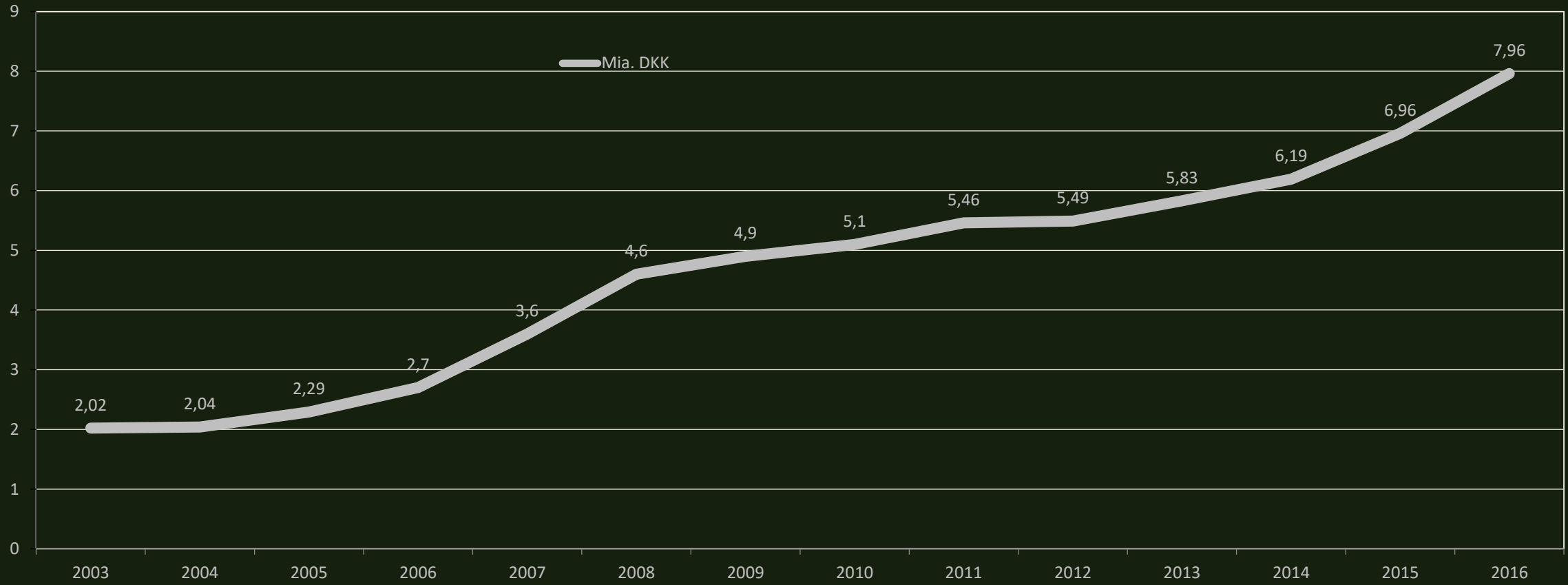
Jonas Høeg, ØkologiRådgivning Danmark

Hvad sker der i stald og mark lige nu?

1. Udvikling i økologien
2. Økonomien i økologien
3. Markbrug – sædskifter
4. Lidt om regler – markbrug
5. Lidt om regler – husdyr

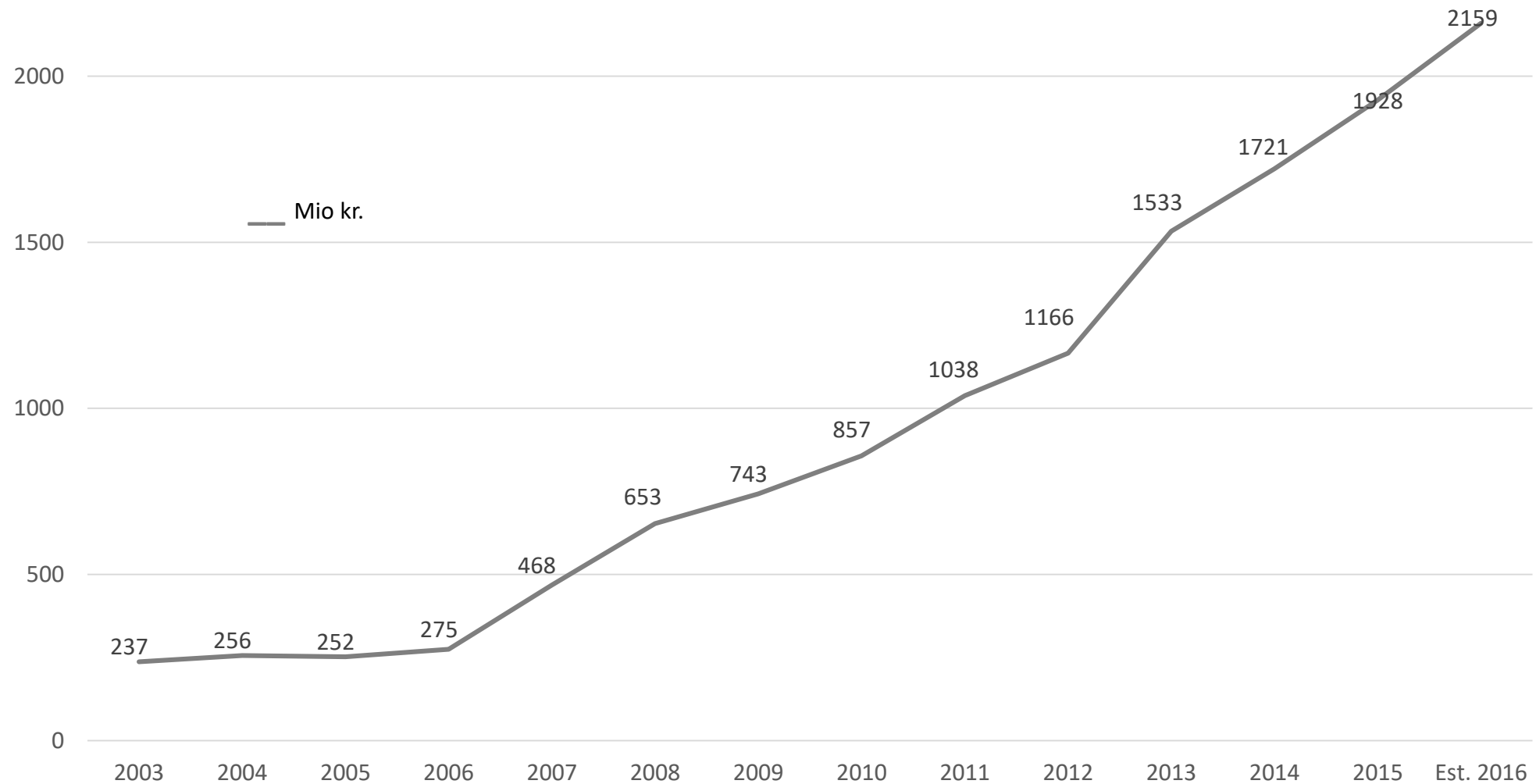

Salget af økologiske fødevarer i dagligvarehandlen

Ref: Danmarks Statistik

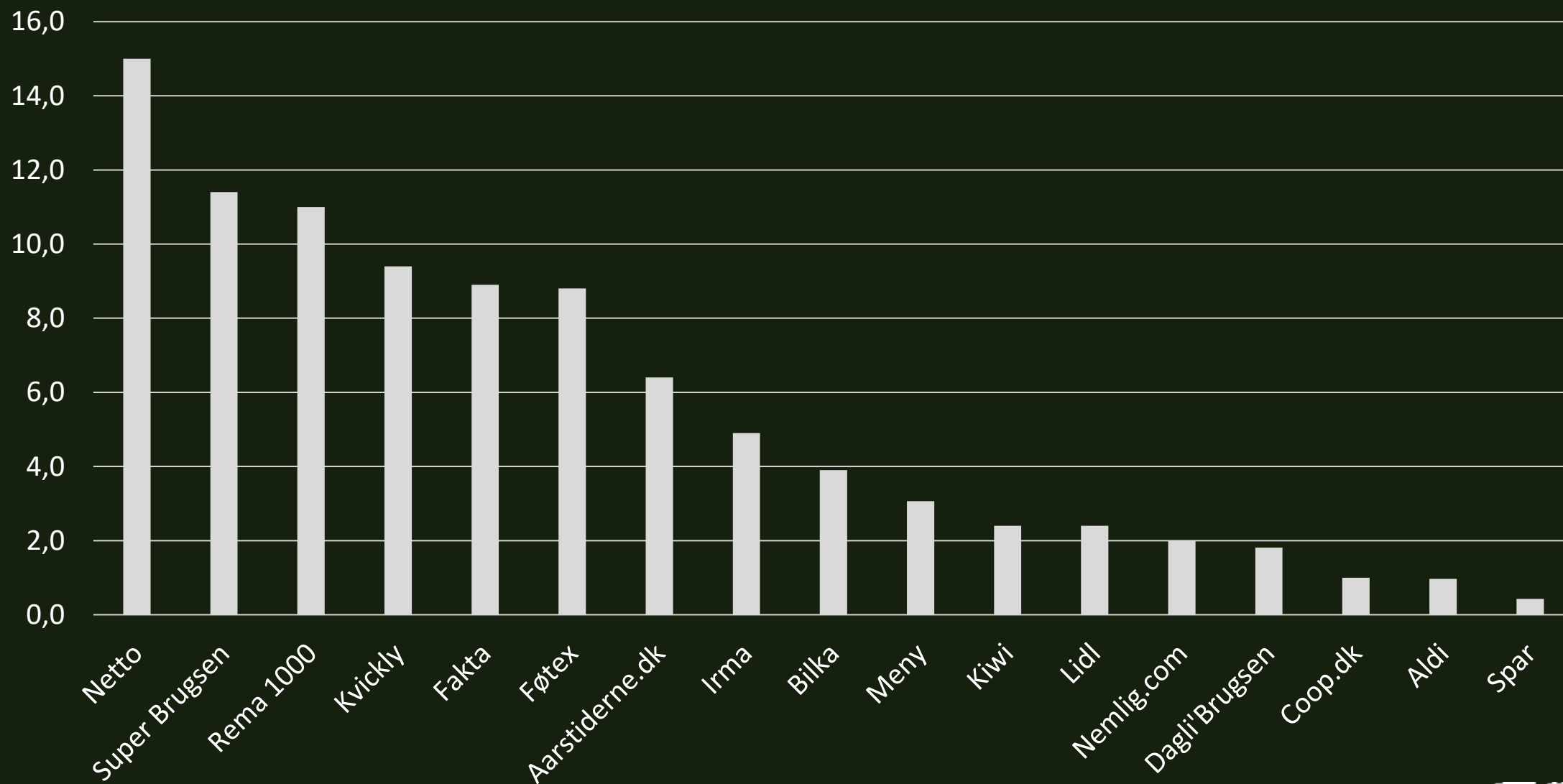
Ekспорт af økologiske fødevarer

DEN ØKOLOGISKE MARKEDSandel FOR UDVALGTE PRODUKTER

AFSÆTNINGSKANALERNE

Økonomien i økologien, mark

Salgspriser økologisk (efter høst)

Afgrøde	Pris (kr./hkg)
Foderhvede	248
Foderbyg	242
Foderrug	225
Triticale	240
Hestebønne	300
Ært	300

Fradrag for omlægningsafgrøde og tillæg for brød og gryn

Økonomien i økologien

Husdyr pt.

Mælk: 3,62 kr. /kg mælk (Arla)

Kød:

Slagtesvin: Notering + økotillæg + kvalitetstillæg for godkendte grise (10,00 kr. + 12,65 kr. + 4,00 kr.)

Oksekød: Notering + 4,50 + 10,50 kr. i tillæg

Marken

- Få dig et robust sædskifte –med kløvergræs
- Tænk flere år frem på hver enkelte mark
- Få dig en rimelig kvælstofforsyning
- Hold styr på rodukrudtet – det skal tages alvorlig fra starten

Rodukrudt

- Høj bevidsthed og viden om rodukrudt
- Strategi for at reducere problemet
- Mekanisk:
 - Efterårsharvning mod kvik
 - Dobbelt pløjning /forårspløjning mod tidsler
 - Fræsning mod skræpper
 - Minisommerbrak - nødløsning

Mål for sædskiftet, principielt

- Variation
 - 6 marks sædskifte
 - Forebygge sygdomme, skadedyr og ukrudt
- N-fiksering – lav dit eget kvælstof.
 - Kløvergræs, udlæg af kløver, bælg­sæd
- Mindske udvaskning
- Bidrage med kulstof, biodiversitet og frugtbarhed

Hvad er specielt ved kløvergræs?

- Anden vækstrytme end typiske salgsafgrøder
 - Rodukrudt kan holdes nede
- Fikserer kvælstof og leverer 100 kg N til næste afgrøde
- Leverer kulstof til jorden – 1,5 tons pr. ha.
- Fremmer livet i jorden. 17 DE/ha.
- Stabiliserer udbytterne

Indsatser i sædskiftet

- Konkurrencestærke arter og sorter
 - Vinterrug
 - Havre
 - Triticale
 - Vårhvede, Undgå vinterhvede og vårbyg
- Tænke grøngødning og efterafgrøder ind
- Udnytte forfrugtseffekt
 - veksle mellem 'tærende' og 'nærende' afgrøder
- Næringsstofforførsel, - balance
 - Gødningsforsyning, bortførsel (græs, halm)

Sædskifter

Økologisk planteavl uden fokus på rodukrudt holder ikke mere end 6 år!

Tre gode råd

- Dyrk minimum 20 % af sædskiftet med kløvergræs
- Maks. 50 % af sædskiftet med konkurrencesvage kornafgrøder og bælgssæd
højst 2 år i træk
- Vælg afgrøderne, så der opnås god konkurrenceevne overfor ukrudt i marker, med stor bestand af ukrudt

Konkurrenceevne **høj**: Rug, spelt, havre, kløvergræs, lucerne

Konkurrenceevne **middel - svag**: Vårhvede, triticale, frøgræs, vinterraps, hestebønner, ærter, vårbyg, vinterhvede, majs

Omlægning

A photograph of a courtyard with a white building and a gravel area. The building has a dark brown roof and several windows and doors. The courtyard is paved with gravel and has some small plants and trees. The text 'Omlægning' is overlaid on the top part of the image.

Hele bedriften inden 4 år

Alle marker

Husdyr

Gårdspladser

Markveje

Levende hegn og naturarealer

Ikke krav til omlægning

Bortforpagtede arealer

Bortforpagtede bygninger

Skovarealer

Køkken- og prydhaver

Heste

Husdyrhold til eget brug

Hvornår er det ikke længere hobbydyr ?

2 køer med tilhørende kalve eller 4 stykker andet kvæg.

4 heste eller ponyer med tilhørende føl.

2 søer med opfodning af maksimum 5 slagtesvin.

10 får med lam.

10 geder med kid.

5 hjorte med kid.

10 strudse med unger.

30 stk. fjerkræ.

5 slagtekaniner med unger.

Hobbydyr som hunde, katte m.v. kan ikke omlægges

ØkologiRådgivning
Danmark ApS

- Et samarbejde mellem Økologisk Landsforening og Jysk Landbrugsrådgivning

ØkologiRådg

Omlægning marker

Måneder efter omlægning	Anvendelse	
	Eget brug	Salg
0 - 12 mdr. Høst (1-årige afgrøder såning efter omlægning)	Max. 20 % til foder (Gælder kun for bælgssæd/kløvergræs/græs)	Fremavl med kontrakt Konventionel afgrøde
12 - 24 mdr. Høst	100 % til foder	Omlægnings afgrøde - max. 30 % til foder Fremavl med kontrakt
24 mdr. Såning (undtagen flerårige foderafgrøder)	100 % til foder	Foder, konsum, fremavl, grønsager (Kun 1-årige afgrøder)
36 mdr. Høst		Flerårige afgrøder (Frukt, bær og pyntegrønt)

Parallelavl

Ikke samme afgrøde på konventionelt dyrkede og økologisk dyrkede marker

Skal kunne adskilles i mark og lager

Ikke vinterbyg-vårbyg

Ikke Hvede-hvede

ØkologiRådgivning
Danmark ApS

- Et samarbejde mellem Økologisk Landsforening og Jysk Landbrugsrådgivning

Såsåed

Brug den økologiske frødatabase

- En effektiv søgemaskine på adressen:

<https://asp-plant.dlbr.dk/applikationer/oekosortsdb/index.asp>

- Find udsæd til rådighed
- Find skemaer om anmeldelse/ansøgning,
hvis behov for ikke-øko udsæd
- Find informationer om regler med mere
- Gem følgesedler eller sæk med såsåed til kontrol

ØkologiRådgivning
Danmark ApS

- Et samarbejde mellem Økologisk Landsforening og Jysk Landbrugsrådgivning

Gødning til økologer

Regelgrundlag	Enheder	Gødningstyper
Generelle regler	Fosforloft	Husdyrgødning og biomasse fra biogas* *Godkendt til økologi. Ingen forsuret gylle
Generelle gødningsregler	N-kvote (udnyttet N)	Alle N-holddige gødninger
EU økologiregler	Max. 170 kg total N pr. ha	Husdyrgødning – økologisk og ikke-økologisk
	*Dokumenteret behov eller max. 50 kg udn. N/ha I konventionelt organisk gødning	Ikke-øko husdyrgødning og anden organisk gødn.
Økologisk Arealtilskud (5-årigt tilsagn søges i fællesskemaet)	Basistilskud max. 100 kg udnyttet N/ha	Alle N-holddige gødninger
	Tillæg til nedsat N max. 60 kg udnyttet N	

Mulighed for mere end 50 N/ha i ikke øko

Krav sædskifte

- **25 % med bælgplanter**
- **Efterafgrøder 2 år efter kløvergræs**
- **Efterafgrøder 1 år efter bælgplanter/kløverudlæg**

Andre gødninger og jordforbedringer

Kalium:	Patentkali (jordprøver), Kalivinasse, Protamylasse
Fosfor:	Øgro, pillerede hønsegødninger
Svovl:	Frit svovl, naturgips
Mikronæringsstoffer:	Konstateret behov (konsulenterklæring)
Kalk:	Jordforbedring ingen begrænsninger
Hvor findes det:	Gødningskatalog Økologisk Landsforening:

<http://okologi.dk/landbrug/viden/goedningskataloget>

Omlægning husdyr

Art/produkt	Omlægningstid
Kvæg	1 år og $\frac{3}{4}$ af levetid
Får, geder, svin og hjorte	6 måneder
Levekyllinger (inden 3 dage)	6 uger
Slagtekyllinger (inden 3 dage)	10 uger
Bier	1 år
Mælk	6 måneder

Fodring og udeforhold

Art/produkt	Øko foder	Ikke øko foder	Grovfoder	Afgræsning
Drøvtyggere	Min. 99 %	1 % (Urter, krydderier, melasse)	60 %	15/4 – 1/11 (ikke tyre > 12 mdr.)
Svin	Min. 95 %	5 % (Proteinfoder)	Dagligt	15/4 – 1/11 (ikke slagtesvin)
Fjerkræ	Min. 95 %	5 % (Proteinfoder, fiskemel)	Dagligt	Hele året (Kun udeareal)

Nye brancheaftaler på vej

Bl.a.

- Kvæg og svin skal være født i en økologisk besætning, for at kunne slagtes økologisk.
- 100 % økologisk fodring for svin
- Krav om skygge i sommerhalvåret i faremarkerne

Styr på administrationen

1. Kommunikation: Fortæl LFST (landbrugsstyrelsen) hvad du laver (indberetning af produktion/anmeldelse af ændringer)
2. Dokumentation
(logbog og bilag)
 1. Logbog for markbrug
(gødning, høst og plantebeskyttelse)
 2. Logbog husdyr
(behandlinger, afgræsning/stald)

Tilskud

Det samlede tilskud (kr./ha) ved omlægning til økologi ud over grundbetaling

År fra omlægning	1-2 år	3-5 år	Mere end 5 år
Basistilskud	870	870	870
Tillæg nedsat N	500	500	500
Tillæg omlægning	1200	0	0
I alt	2570	1370	1370
Tillæg frugt/bær	4000	4000	4000

Tak for opmærksomheden

